

RECHTSPRAAK EUROPA

NIEUWSBRIEF VAN HET GERECHTSHOF AMSTERDAM no. 10
(november 2012)

IN ÉÉN [KLIK](#) VERBONDEN MET EUROPA

Deze nieuwsbrief is een initiatief van de gerechtscoördinator Europees recht en mensenrechten (GCE) van het gerechtshof Amsterdam.

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u werkzaam bent bij het gerechtshof Amsterdam of omdat u bent opgenomen in ons relatiebestand. Als u verdere toezending niet op prijs stelt, kunt u zich [hier](#) afmelden. De nieuwsbrief wordt tevens gepubliceerd op de [webpagina](#) van het gerechtshof Amsterdam.

Deze nieuwsbrief bevat een overzicht op trefwoorden van de rechtspraak van het Gerecht en het Hof van Justitie van de EU (arresten en conclusies) en van het Europees Hof voor de rechten van de mens over de maand oktober 2012 alsmede prejudiciële vragen aan het HvJEU van Nederlandse rechters.

De redactie stelt zo zorgvuldig mogelijk de gegevens voor deze nieuwsbrief samen. Zij aanvaardt echter geen aansprakelijkheid voor eventuele foutieve informatie noch voor het gebruik van deze informatie en eventuele nadelige gevolgen daarvan.

Kernredactie: [Marc de Werd](#) (GCE) en [Roel Andrea](#) (redactiesecretaris).

Medewerkers: Robin Cozijnsen, Louise Haeck, Menco Rasterhoff, Nienke de Visser, Mirjam Winkels.

Copyright © 2012 MdW Amsterdam – Verdere verspreiding voor niet-commercieel gebruik toegestaan mits met bronvermelding. Alle rechten overigens voorbehouden.

Aanbevolen citeerwijze: “nieuwsbrief Rechtspraak Europa, 2012/10, p.”

Volg rechtspraak EUROPA op twitter: [@rechtspraakEU](#)

INHOUDSOPGAVE

1. VRAGEN AAN LUXEMBURG (red.)

2. RECHTSPRAAK EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS

- RECHT OP LEVEN (ART. 2)
- VERBOD VAN FOLTERING (ART. 3)
- VERBOD VAN SLAVERNIJ EN DWANGARBEID (ART. 4)
- RECHT OP VRIJHEID EN VEILIGHEID (ART. 5)
- RECHT OP EEN EERLIJK PROCES (ART. 6)
- FAMILIELEVEN/PRIVACY (ART. 8)
- VRIJHEID VAN MENINGSUITING (ART. 10)
- VERBOD VAN DISCRIMINATIE (ART. 14)
- VERWIJZING NAAR GROTE KAMER (ART. 43)
- BESCHERMING VAN EIGENDOM (ART. 1 EERSTE PROTOCOL)
- RECHT OP ONDERWIJS (ART. 2 EERSTE PROTOCOL)

3. RECHTSPRAAK GERECHT EN HOF VAN JUSTITIE EUROPESE UNIE

- CONSUMENTENRECHT
- DATAVERKEER
- EUROPEES BURGERSCHAP
- FISCALE BEPALINGEN
- MILIEU
- SOCIALE POLITIEK
- SOCIALE ZEKERHEID VAN MIGRERENDE WERKNEMERS
- VERVOER
- VERZEKERINGSRECHT
- VREEMDELINGEN
- VRIJ VERKEER VAN GOEDEREN
- VRIJ VERKEER VAN PERSONEN
- VRIJ VERRICHTEN VAN DIENSTEN
- WITWASSEN

4. PREJUDICIËLE VRAGEN AAN HET HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE

- BELASTINGRECHT
- VREEMDELINGENRECHT

5. ARCHIEF NIEUWSBRIEVEN

VRAGEN AAN LUXEMBURG

Bron afbeelding

Het Hof van Justitie in Luxemburg (HvJ EU) dreigt net als het Europese hof voor de rechten van de mens in Straatsburg (EHRM) te bezwijken onder zijn *case load*. Per 1 november geldt daarom een nieuw Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie in Luxemburg.

Het nieuwe Reglement richt zich op de wassende stroom prejudiciële vragen uit de 47 lidstaten. Van de 688 nieuwe zaken in 2011 bestond maar liefst 60% (423 zaken) uit dergelijke verwijzingsbeslissingen. Toch is het Hof, ondanks het groeiend aantal rechtszaken, er in geslaagd om de gemiddelde duur van de zaken aanzienlijk terug te brengen. Zo bedroeg de gemiddelde duur van behandeling van de prejudiciële verwijzingen 16,4 maanden in 2011, tegenover meer dan 25 maanden in 2003.

Het Reglement bevat nu een aparte derde Titel gewijd aan prejudiciële verwijzingen. Bedoeling daarvan is duidelijker te maken welke regels voor welke procedure bij het Hof gelden. Deels gaat het om codificatie van bestaande rechtspraak, zoals het nieuwe artikel 99 van het Reglement, over de *actes clairs* en *éclairés*:

“Wanneer een gestelde prejudiciële vraag identiek is aan een vraag waarover het Hof reeds uitspraak heeft gedaan, wanneer het antwoord op een dergelijke vraag duidelijk uit de rechtspraak kan worden afgeleid of over het antwoord op een prejudiciële vraag redelijkerwijs geen twijfel kan bestaan, kan het Hof in elke stand van het geding op voorstel van de rechter- rapporteur, de advocaat-generaal gehoord, beslissen om bij met redenen omklede beschikking uitspraak te doen.”

Zelf is het Hof aarzelend over het effect van de nieuwe maatregelen (“Elk afzonderlijk genomen zal geen van de genoemde maatregelen de tendens van steeds meer en steeds complexere zaken, of de duur van de behandeling, kunnen ombuigen.”). Ook kan het Hof de oorzaak van de groeiende stroom zaken niet echt aanpakken. Want hoe voorkom je dat rechters uit de lidstaten onnodig vragen stellen?

In zijn commentaar zoekt Albert Sánchez Graells (Universiteit van Hull) de oplossing in een flexibeler verwijzingsplicht. Nu *mag* elke nationale rechter prejudiciële vragen aan het HvJ EU stellen indien dat nodig is om een zaak te

beoordelen, en is een hoogste rechter *verplicht* dat te doen (art. 267 Werkingsverdrag EU. Dat zou een aanzuigende werking hebben:

“In my view, the imposition on the highest courts of the Member States of an absolute duty to refer cases for a preliminary ruling prevents them from exercising the basic degree of judicial discretion required to “ask responsibly” and generates a potentially non-negligible number of unnecessary referrals without the national courts or the CJEU being able to avoid them. Even if those unnecessary referrals can be replied by way of a reasoned order under the new Article 99 of the rules of procedure of the CJEU, that still takes significant time and costs. Therefore, in my view, some flexibility needs to be introduced to prevent such cases from the very beginning.”

De praktijk op de nationale werkvloeren in Europa is echter dat het overgrote deel van de rechters vrijwel nooit een prejudiciële vraag stelt. EU-problemen doen zich op hun terrein niet voor, of – waarschijnlijker - men *denkt* dat die problemen zich niet voordoen. Er zijn maar weinig EU-*repeat players* onder nationale rechters, zodat slechts een enkeling ervaring met deze materie opbouwt. Dat probleem speelt trouwens niet alleen bij het stellen van prejudiciële vragen maar voor de toepassing van EU-recht in het algemeen. Dáár – een gebrek aan Europese vliegreuen van nationale rechters – ligt voor Luxemburg echt een probleem. Want gecombineerd met het feit dat het EU-recht complex van aard is en het feit dat rechters nu al hun handen vol hebben aan het *nationale* recht, is het risico op fouten niet denkbeeldig.

Uiteraard is van belang dat rechters voldoende Europese vliegreuen blijven maken. De relevantie van het EU-recht zal in de toekomst alleen maar toenemen en op termijn zal niemand er meer aan ontkomen. Maar het ligt ook voor de hand om te bezien hoe we reeds beschikbare kennis – binnen en tussen gerechten – structureel beter kunnen inzetten om collega’s, in een voorkomend geval, bij te staan. Het opstellen van een kwalitatief goede prejudiciële verwijzing moet geen onevenredige belasting voor individuele rechters worden.

MdW

2. RECHTSPRAAK EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS

RECHTSPRAAK

STRAATSBURG

(Uitspraken over z.g. repeterende rechtsvragen, over de overschrijding van de redelijke termijn van art. 6 EVRM en zaken die eindigen in billijke genoegdoening blijven veelal buiten beschouwing. Uitspraken worden drie maanden na de uitspraakdatum definitief tenzij intern appel wordt ingesteld bij de Grote Kamer van het Hof. [Bron afbeelding](#))

RECHT OP LEVEN (ART. 2)

ARREST – 23 oktober 2012 – Nihayet Arıcı en anderen t. Turkije – persbericht – arrest

Turkije deed onvoldoende onderzoek naar eigen militaire actie nabij de grens met Irak waarbij twee Turkse burgerslachtoffers zijn gevallen. Het Hof gaat ervan uit dat de dood van beide slachtoffers te wijten is aan het optreden van het Turkse leger.

ARREST – 9 oktober 2012 – Çoşelav t. Turkije – persbericht – arrest

Turkse staat was verantwoordelijk voor de zelfdoding van een minderjarige gedetineerde. Autoriteiten grepen ten onrechte niet in terwijl sprake was van verslechterende ernstige psychologische problemen van de gedetineerde, mede als gevolg van plaatsing tussen volwassen medegegetineerden.

VERBOD VAN FOLTERING (ART. 3)

ARREST – 16 oktober 2012 – Makhmudzhan Ergashev t. Rusland – persbericht – arrest

Uitlevering etnisch Oezbeek aan Kirgizië in strijd met verbod van foltering – rapporten mensenrechtenorganisaties ten onrechte buiten beschouwing gelaten – toezeggingen autoriteiten met betrekking tot waarborging mensenrechten boden onvoldoende garantie

ARREST – 16 oktober 2012 – Otamendi Egiguren t. Spanje – persbericht – arrest

Spaanse autoriteiten hadden adequater onderzoek moeten doen naar mishandeling van Baskische journalist die in alle beperkingen in voorarrest zat – geloofwaardige bewering schending verbod op foltering.

ARREST – 9 oktober 2012 – X t. Turkije – persbericht – arrest

De zaak betreft een homoseksuele gevangene die, nadat hij klaagde over pesterijen door zijn medegevangenen, eenzaam werd opgesloten. Het hof komt tot de conclusie dat de omstandigheden van deze opsluiting onmenselijk. Schending van artikel 3.

“Pour la première fois de son histoire jurisprudentielle, la Cour européenne des droits de l’homme a estimé que les conditions de détention subies par un homosexuel ont

fait naître une discrimination fondée sur l'orientation sexuelle. En appréhendant la situation carcérale également sous le prisme discriminatoire, la juridiction européenne ouvre de remarquables perspectives qu'il importe toutefois de ne pas extrapoler. » [REVD](#)

ARREST – 2 oktober 2012 – Virabyan t. Armenië – persbericht – arrest

De zaak betreft de mishandeling van een lid van de oppositiepartij in politiebewaring. Dit is de eerste keer dat het hof een schending van artikel 3 door Armenië aanneemt wegens een mishandeling. Het hof oordeelt daarnaast dat de autoriteiten hebben nagelaten om de klacht dat de mishandeling om politieke redenen is gepleegd te onderzoeken.

ARREST – 2 oktober 2012 – Najafli t. Azerbeidzjan – persbericht – arrest

Veroordeling van Azerbeidjaanse autoriteiten wegens gewelddadig optreden van de politie jegens een journalist die rellen in Baku versloeg. Het hof oordeelt dat de autoriteiten de journalist hebben belemmerd in de uitoefening van zijn taak als verslaggever.

ARREST – 2 oktober 2012 – Abdulkhakov t. Rusland – persbericht – arrest

De zaak betreft de geheime uitzetting door Rusland naar Tadzjikistan van een Oezbeekse burger die gedetineerd zat in Rusland teneinde te worden uitgeleverd aan zijn moederland. Deze uitzetting was in weerwil van de aanwijzing (op grond van Rule 39 – tijdelijke maatregelen) van het EHRM aan de Russische regering inhoudende dat tot nader order geen uitzetting plaats mocht hebben. Het hof overweegt dat klager een serieus risico liep om te worden blootgesteld aan marteling of inhumane behandeling in Oezbekistan, en dat, door hem naar Tadzjikistan uit te zetten, de Russische autoriteiten hem zijn recht op bescherming onder de conventie hebben ontnomen en daardoor hem hebben belemmerd in de effectieve uitoefening van zijn recht om te klagen bij het Hof.

VERBOD VAN SLAVERNIJ EN DWANGARBEID (ART. 4)

ARREST – 11 oktober 2012 – C.N. and V. t. Frankrijk – persbericht – arrest - commentaar - commentaar

Minderjarig meisje werkte gedwongen voor oom en tante in de huishouding onder dreiging van terugzending naar Burundi. Franse autoriteiten schoten tekort bij het tegengaan van deze vorm van slavernij.

“More extraordinary rendition cases are in the pipeline, even more directly implicating ECHR state parties. The Court has asked Poland and Romania in two different cases to provide answers about possible secret CIA detention centres on their territories (this means the cases have been communicated, with questions, to the states concerned). For more information, see the website of the Open Society Justice Initiative.” [ECHR Blog](#)

“In conclusion, the case of *CN and V* contains a useful exploration of Articles 4(1) and 4(2), in particular as to (i) what level and type of labour is capable of amounting to forced or compulsory labour, (ii) what type of threat suffices to make the labour forced or compulsory, and as to (iii) what distinguishes slavery or servitude from forced or compulsory labour.” [Garden court](#)

RECHT OP VRIJHEID EN VEILIGHEID (ART. 5)

ARREST – 18 oktober 2012 – Rossi t. Frankrijk – persbericht – arrest

De lengte van het voorarrest (meer dan vier jaar) was lang maar gerechtvaardigd door complexiteit zaak en groot aantal onderzoeken dat verricht moest worden, terwijl de vrees bestond dat de verdachte druk op getuigen uit zou oefenen bij vrijlating. Geen schending van artikel 5.

ONTVANKELIJKHEIDSBESLISSING – 9 oktober 2012 – Bede Djokaba Lambi Longa t. Nederland – Nederlandse zaak - beslissing

Klager stelt als getuige tegen Joseph Kabila in het Lubanga-proces onrechtmatig op Nederlandse bodem te worden vastgehouden door het Internationaal Gerechtshof in Den Haag. Klacht niet-ontvankelijk.

“The human rights court concluded that the ECHR “does not impose on a State that has agreed to host an international criminal tribunal on its territory the burden or reviewing the lawfulness of deprivation of liberty under arrangements lawfully entered into between that tribunal and States not party to it.”

The court also found that the Netherlands has the right to control the entry, residence, and expulsion of aliens in its territory. It is under no obligation to allow foreign nationals to await the outcome of immigration proceedings on its territory. It therefore has no obligation to review Mr. Longa’s detention situation simply because it is hearing his asylum claim.

One of the complicating factors regarding the asylum claims made by ICC witnesses is that they are being dealt with by multiple chambers in multiple court systems. Not only are there matters pending before many jurisdictions—the ICC, the Dutch courts, the DRC courts and the ECtHR—but also within those jurisdictions there are different chambers addressing the issue.” [The Lubanga Trial](#)

ARREST – 2 oktober 2012 – L.B. t. België – persbericht – arrest

Man met psychische problemen gedetineerd in een instelling waar onvoldoende in de benodigde zorg kon worden voorzien. De zaak betreft de vrijwel continue detentie van een man met psychische problemen in de psychiatrische vleugel van twee Belgische gevangenissen voor de duur van zeven jaren, terwijl intramurale zorg was geïndiceerd. Het hof achtte de condities van de detentie onverenigbaar met het doel en nam een schending van artikel 5 aan.

ARREST – 2 oktober 2012 – Plesó t. Hongarije – persbericht – arrest

Hongaarse geesteszieke op grond van haastig opgemaakt rapport gedwongen opgenomen – onvoldoende zorgvuldigheid – noodzaak belangenafweging tussen maatschappelijke verantwoordelijkheid en recht op zelfbeschikking – alternatieven onvoldoende overwogen.

RECHT OP EEN EERLIJK PROCES (ART. 6)

ARREST – 23 oktober 2012 – Süzer en Eksen Holding A.Ş. t. Turkije – persbericht – arrest

Hoogste Turkse bestuursrechter verklaart gedwongen fusie bank onrechtmatig, maar toezichthouder bankwezen weigert tenuitvoerlegging vonnis – inbreuk recht op toegang tot rechter – onwettige inbreuk recht op ongestoord genot eigendom.

ARREST – 11 oktober 2012 – Abdelali t. Frankrijk – persbericht – arrest

Schending van het recht op een eerlijk proces doordat de verdachte niet in de gelegenheid is gesteld de onrechtmatigheid van het verkregen bewijs te weerleggen. De oproeping voor de zitting kon niet aan de verdachte betekend worden omdat hij niet te traceren was. Niet gezegd kan worden dat de verdachte op de hoogte was van de vervolging die tegen hem liep en hij had daarom in hoger beroep alsnog in de gelegenheid gesteld moeten worden de rechtmatigheid van het bewijs en de nietigheid van het onderzoek (“plea of nullity”) aan de orde te stellen.

ARREST – 2 oktober 2012 – Veselov en anderen t. Rusland – persbericht – arrest

Undercover-aankopen van drugs door de politie; het gebrek aan behoorlijke regelgeving terzake in Rusland ondermijnt het recht op een eerlijk proces. De zaak betreft de beweerdelijke betrokkenheid van “agents provocateurs” in undercover-operaties uitgevoerd door de politie bij onderzoek naar drugsdelicten. Het hof overweegt dat onder Russisch recht er geen heldere en voorzienbare regelgeving voor het goedkeuren van test-aankopen van drugs door de politie is, noch enig behoorlijk toezicht daarop. Deze situatie zorgt voor

een systematisch probleem. Momenteel lopen bij het Hof ongeveer 150 soortgelijke zaken, met betrekking tot het onderzoek naar drugs- en corruptiegerelateerde strafbare feiten, tegen Rusland

FAMILIELEVEN/PRIVACY (ART. 8)

ONTVANKELIJKHEIDSBESLISSING – 30 oktober 2012 – Irene Wilson t. Verenigd Koninkrijk - persbericht - arrest

Noord-Ierse autoriteiten schoten niet tekort in hun plicht om klagster tegen huiselijk geweld te beschermen. De zaak betreft de schorsing van het voorarrest van de echtgenoot van klagster die wegens huiselijk geweld werd vervolgd.

ARREST – 30 oktober 2012 – P. and S. t. Polen – persbericht – arrest

Verkracht tienermeisje had reële mogelijkheid van abortus moeten krijgen. Poolse regelgeving terzake abortus bij verkrachting is ten onrechte onduidelijk. Het feit dat abortus onderwerp is van een verhit publiek debat in Polen ontsloeg de betrokken medici niet van objectieve advisering van klagster en was geen excuus voor het schenden van medische geheimhoudingsplicht.

ARREST – 9 oktober 2012 – Alkaya t. Turkije – persbericht – arrest

De zaak betreft de openbaarmaking door de pers van het huisadres van een Turkse actrice, in wier appartement was ingebroken. De nationale rechters beslisten dat klagster, als een bekend persoon, een publiek figuur is. Het Hof overweegt echter dat iemands keuze voor woonplaats een privékwestie bij uitstek is en dat de vrije uitoefening van die keuze een integraal deel van het privéleven ex artikel 8 vormt. Iemands huisadres maakt deel uit van zijn persoonlijke gegevens die vallen binnen het bereik van privéleven als bedoel in artikel 8 en komen zodoende in aanmerking voor bescherming uit dien hoofde.

ARREST – 4 oktober 2012 – Harroudj t. Frankrijk – persbericht – arrest

Franse wet die adoptie “Kafalakind” verbiedt niet in strijd met artikel 8 (familylife). De Franse wet verbiedt adoptie van een kind wanneer de wet van het land van herkomst adoptie verbiedt. Onder Islamitisch recht is adoptie niet toegestaan en is het alternatief de mogelijkheid van “Kafala”, een voogdijvariant dat soortgelijke rechten voor de adoptiefouders meebrengt. Kafala is door de New York Convention van 20 november 1989 erkend. In het onderhavige geval mocht klager het via Kafala aan haar gezag toevertrouwde meisje dan ook niet adopteren. Naar het oordeel van het hof heeft er een eerlijke afweging plaatsgevonden tussen het publieke belang en dat van het kind en het recht op familylife. Nu klager op grond van de Kafala ook alle beslissingen die in het belang van kind nodig zijn kan nemen is er geen sprake van een schending door adoptie niet toe te staan.

“Saisie d’une question inédite à Strasbourg, la Cour européenne des droits de l’homme a décidé de ne pas condamner la France pour avoir refusé l’adoption d’une enfant recueillie en Algérie via la kafala. En se prononçant sur le statut et les effets juridiques de cette institution, la juridiction européenne valide donc le dispositif français. Mais son arrêt éclaire aussi opportunément d’autres contentieux brûlants relatifs à la filiation que la même Cour aura à trancher dans un avenir proche. [REVD](#)”

VRIJHEID VAN MENINGSUITING (ART. 10)

ARREST – 16 oktober 2012 – Smolorz t. Polen – persbericht – arrest

Veroordeling journalist die architectuur uit het communistische tijdperk bekritiseerde in strijd met vrijheid van meningsuiting

De zaak betreft een journalist die in zijn artikel de architectuur uit het communistische tijdperk in Polen bekritiseerde en werd veroordeeld wegens het schenden van de goede reputatie van één van de architecten die in zijn artikel voorkwam. Het hof overweegt dat het artikel gepubliceerd is in het kader van een publiek debat en oordeelde dat de context en aard van het artikel ontoereikend in de beoordeling waren betrokken en dat de mate van sarcasme en ironie van het artikel valt binnen de journalistieke vrijheid van meningsuiting.

RECHT OP EEN DAADWERKELIJK RECHTSMIDDEL (ART. 13)

ARREST – 2 oktober 2012 – Singh en anderen t. België – persbericht – arrest

Beroepsprocedure afgewezen asielzaak – geen daadwerkelijk rechtsmiddel door toetsing ex tunc en ontbreken schorsende werking beroep – ingebrachte stukken ten onrechte zonder nader onderzoek buiten beschouwing gelaten

“The case potentially signals the end of the unedifying era of Tanveer Ahmed (the case deciding that documents stand or fall with the general credibility of the document holder) and should be a wake up call for both the UK Border Agency and the immigration tribunal: the shared burden of proof in asylum cases is real and does not allow for the passive shirking of responsibility. If pertinent documents are capable of quite easy verification then that verification must be undertaken before the documents are rejected as potentially false.” [Free movement](#)

VERBOD VAN DISCRIMINATIE (ART. 14)

ARREST – 4 oktober 2012 – Chabauty t. Frankrijk – **Grote Kamer** – persbericht – arrest

Onderscheid in de door een lokale autoriteit aangewezen jachtgebieden niet in strijd met artikel 14. Klager was niet in de gelegenheid om bezwaar te maken tegen het aanwijzen van zijn stuk grond als jachtgebied. Bezwaar slechts mogelijk voor eigenaren van grotere stukken land en bij gewetensbezwaren. Geen sprake van schending van artikel 14 nu aan het onderscheid in bezwaarmogelijkheden een goede belangenafweging ten grondslag ligt en het onderscheid een legitiem doel dient.

“A question I am left with is whether in the earlier ‘hunting rights cases’ it was smart of the Court to deal with the issue first and foremost under Article 1 of Protocol No. 1. The problematic matter in these cases was not so much whether the (small) interference with landowners’ property was rightly compensated for, but rather whether someone whose convictions make him opposed to hunting, could be obliged to be a member of a hunting organisation.” [Strasbourg Observers](#)

“Of course the Court is free to change its mind on this and other matters (which it frequently does). But a legislative measure whose legitimacy caused considerable doubt in a pro-applicant decision surely cannot be the grounds why an applicant should lose in another case where the facts are virtually indistinguishable.” [UK Human Rights Blog](#)

VERWIJZING NAAR GROTE KAMER (ART. 43)

VERWIJZING naar GK – 24 september 2012 – Fernández Martínez t. Spanje – persbericht – arrest

Beslissing van bisschop om contract van een priester niet te verlengen onderworpen aan Conventie. Geen schending artikel 8

“One thing is certain in all of this: Fernández Martínez will further complicate the maze that is the Court’s freedom of religion case law. Unless the Chamber judgment in Fernández Martínez will be overturned by a potential Grand Chamber ruling, that is.” [Stijn Smet](#)

VERWIJZING naar GK – 24 september 2012 – Janowiec en anderen t. Rusland – persbericht – arrest

Rusland had moeten meewerken met Europees Hof voor de rechten van de mens en had nabestaanden van slachtoffers van Katyń humaner moeten behandelen

“As far as I can tell from a quick first skim, the ECtHR’s judgement in Janowiec and Others v. Russia is one of those cases like [Soering v. UK](#), where the Court reached the morally right result by cheating. In this case, the Court wanted to do something for the victims of the Katyn massacre, but were unable to do so because the Convention does not work retroactively. So they found a way of doing what would

[normally be done under the procedural prong of art. 2 ECHR by another means.”](#)
[Martin Holterman](#)

VERWIJZING naar GK – 10 juli 2012 – Del Rio Prada t. Spanje – persbericht – arrest

Klaagster was in 8 zaken veroordeeld voor terroristische activiteiten tot in totaal 3000 jaar gevangenisstraf. Na omzetting daarvan door de Audiencia Nacional zat zij de maximum gevangenisstraf die in Spanje mogelijk is, te weten 30 jaar, uit. In 2006 wijzigde het Spaanse Hoogerechtshof zijn jurisprudentie met betrekking tot de berekening van gevangenisstraffen. Die wijziging had terugwerkende kracht. Als gevolg daarvan zou klaagster niet in 2008 maar pas negen jaar later, in 2017, vrijkomen. Klaagster voerde aan dat het Spaanse Hof zijn jurisprudentie om politieke redenen had gewijzigd, nl. om plegers van terroristische daden harder aan te pakken, en beriep zich met name op artikel 7 EVRM. Het EHRM oordeelt dat de verlenging van de gevangenisstraf van klaagster met terugwerkende kracht in strijd is met het legaliteitsbeginsel zoals neergelegd in artikel 7 EVRM, waaruit volgt dat zowel de strafbaarheid van het gepleegde feit als de op te leggen en opgelegde straf voor een betrokkene, bij wet dient te worden geregeld en duidelijk en voorzienbaar dient te zijn.

BESCHERMING VAN EIGENDOM (ART. 1 EERSTE PROTOCOL)

ARREST – 25 oktober 2012 – Vistiņš en Perepjolkins t. Letland – **Grote Kamer – persbericht – arrest**

ONTVANKELIJKHEIDSBESLISSING – 9 oktober 2012 – Eparhija Budimljansko-Nikišićka en anderen t. Montenegro – persbericht – beslissing

Bisdom in Montenegro mocht in het licht van artikel 1 EP niet verwachten dat landerijen, die na de Tweede Wereldoorlog werden onteigend, zaan hem zou worden teruggegeven. De Montenegrijnse restitutiewet dateert van vóór de datum dat het EVRM in Montenegro werd geratificeerd.

RECHT OP ONDERWIJS (ART. 2 EERSTE PROTOCOL)

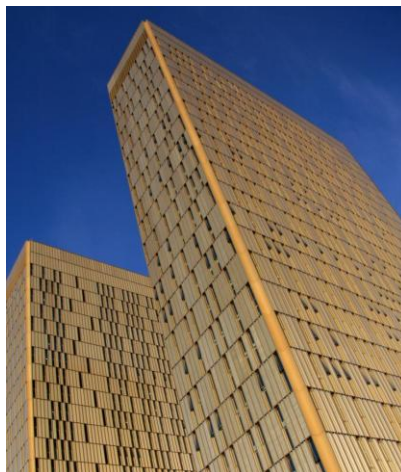
ARREST – 19 oktober 2012 – Catan en anderen t. Moldavië en Rusland – **Grote Kamer – persbericht – arrest**

Deze zaak behelst de klacht van kinderen en hun ouders van de Moldavische gemeenschap in Transnistrië (een niet-erkende separatistische entiteit die zich in 1990 van Moldavië heeft afgesplitst) tegen de gevolgen van het "taalbeleid" dat in 1992 en 1994 door het separatistische regime werd aangenomen, waarbij het gebruik van het Latijse alfabet op scholen werd verboden, alsmede tegen de daarop volgende maatregelen om voornoemd beleid af te dwingen. Die maatregelen behelsden onder meer de gewelddadige verwijdering van scholieren en docenten van "Moldavisch/Roemeense-taal scholen" en het dwingen van die scholen om hun deuren te sluiten en te heropenen in andere gebouwen. Het hof is van oordeel dat het separatistische regime niet kon overleven zonder de voortdurende militaire, economische en politieke steun van Rusland en dat de sluiting van de scholen om die reden onder de jurisdictie van Rusland binnen het Verdrag viel. De Republiek Moldavië daarentegen heeft zich niet alleen onthouden van het ondersteunen van het regime, maar heeft ook aanzienlijke inspanningen verricht om de klagers te ondersteunen door de huur en herinrichting van de nieuwe schoolgebouwen te betalen alsmede alle schoolspullen, de salarissen van de leraren en de transportkosten.

[“What makes this case particularly interesting is the relationship between Article 1 ECHR notion of state jurisdiction, as the threshold for the existence of \(all or some\) state obligations under the Convention, and the attribution of conduct under the secondary rules of the law of state responsibility.”](#) [EJIL Talk](#)

3. RECHTSPRAAK GERECHT EN HOF VAN JUSTITIE EUROPESE UNIE

RECHTSPRAAK

LUXEMBURG

(Uitspraken van het Hof van Justitie en het Gerecht van de Europese Unie. [Bron afbeelding](#))

CONSUMENTENRECHT

ARREST – 18 oktober 2012 – Zaak C-428/11 – Purely Creative e.a. – persbericht – arrest (EN)

Richtlijn 2005/29/EC - Agressieve praktijken van handelaars die bij de consument de bedrieglijke indruk wekken dat hij al een prijs heeft gewonnen, terwijl hij bepaalde kosten moet maken om deze te ontvangen, zijn verboden. Deze praktijken zijn verboden, zelfs indien de kosten die de consument dient te dragen, minimaal zijn ten opzichte van de waarde van de prijs of de handelaar geen enkele winst opleveren.

“In a nutshell, the position of the CJEU makes life very difficult for companies willing to attract consumers by offering legitimate and true prizes, since they now have to internalize the tiniest of the costs involved. This position is very strict and, from my view, overshoots the mark – possibly on the basis of rather extreme assumptions of irrational consumer behaviour such as those presented in paragraph 38 of the Judgment (which, in my view, do not seem to represent the actual behaviour of the average consumer or would, at least, have deserved some further evidentiary support). The position advanced by the High Court of Justice of England and Wales, Chancery Division (Companies Court) was preferable because it set a more proportionate standard. I find two faults in the reasoning of the CJEU.” [The IPKat](#)

DATAVERKEER

ARREST – 16 oktober 2012 – Zaak C-614/10 – Commissie / Oostenrijk – **Grote Kamer – arrest**

Niet-nakoming – Richtlijn 95/46/EG – Verwerking van persoonsgegevens en vrij verkeer van die gegevens – Bescherming van natuurlijke personen – Artikel 28, lid 1 – Nationale toezichhoudende autoriteit – Onafhankelijkheid – Toezichhoudende autoriteit en bondskanselarij – Personele en organisatorische banden

ARREST – 18 oktober 2012 – Zaak C-173/11 – Football Dataco e.a. – arrest

Richtlijn 96/9/EG – Rechtsbescherming van databanken – Artikel 7 – Recht sui generis – Databank met gegevens over aan gang zijnde wedstrijden uit voetbalcompetities – Begrip ‚hergebruik‘ – Plaats waar hergebruik plaatsvindt

Hof: Artikel 7 van richtlijn 96/9/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 1996 betreffende de rechtsbescherming van databanken moet aldus worden uitgelegd dat wanneer een persoon gegevens die hij eerder heeft geüpload uit een databank die wordt beschermd door het recht sui generis ingevolge deze richtlijn, via een webserver in lidstaat A naar de computer van een andere persoon in lidstaat B op diens verzoek verzendt om in het geheugen van deze computer te worden opgeslagen en op het computerscherm te worden getoond, sprake is van „hergebruik” van die gegevens door de verzender. Die handeling moet worden geacht in elk geval in lidstaat B plaats te vinden wanneer er aanwijzingen zijn dat uit de handeling blijkt dat degene die deze verricht zich op leden van het publiek in die lidstaat wil richten, hetgeen ter beoordeling van de nationale rechter staat.

[“This decision may also be relevant to copyright, as it is helpful guidance on where communication to the public is likely to be deemed to have occurred.”The1709 Blog](#)

["The decision is good news for rights holders and provides a sensible solution to the problem that online services can be accessed \(and could be infringing\) anywhere in the world. The CJEU decided that reutilisation of the contents of a database happens, at least, where the service provider "intends to target" members of the public. It did not answer the question of whether it happens at the source of the service. An English court in this case had decided that the reutilisation happens only at source".The IPKat](#)

EUROPEES BURGERSCHAP

ARREST – 4 oktober 2012 – Zaak C-249/11 – Byankov – arrest

Recht van vrij verkeer en verblijf op grondgebied van lidstaten voor burgers van Unie en hun familieleden – Richtlijn 2004/38/EG – Artikel 27 – Bestuursrechtelijk verbod om grondgebied te verlaten wegens niet-betaling van geldschuld jegens privaatrechtelijke rechtspersoon – Beginsel van rechtszekerheid ten aanzien van definitief geworden bestuursbesluiten – Gelijkwaardigheidsbeginsel en doeltreffendheidsbeginsel

Hof: Het Unierecht moet aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen de toepassing van een nationale bepaling die voorziet in de oplegging van een beperking van het recht van een staatsburger van een lidstaat om vrij te reizen binnen de Unie louter omdat hij jegens een privaatrechtelijke rechtspersoon een geldschuld heeft die een bepaald wettelijk voorzien bedrag overschrijdt en voor de nakoming waarvan geen zekerheid is gesteld. Het Unierecht moet aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een regeling van een lidstaat volgens welke de bestuursrechtelijke procedure die heeft geleid tot de vaststelling van een verbod om het grondgebied te verlaten, als aan de orde in het hoofdgeding, dat definitief is geworden en niet in rechte is aangevochten, in geval van kennelijke onverenigbaarheid van dit verbod met het Unierecht alleen kan worden heropend onder de in artikel 99 van de Administratienoprotsesualen kodeks (wetboek inzake het bestuursprocesrecht) limitatief opgesomde gevallen, niettegenstaande het feit dat een dergelijk verbod nog steeds rechtsgevolgen sorteert ten aanzien van de adressaat ervan.

ARREST – 4 oktober 2012 – Zaak C-75/11 – Commissie / Oostenrijk – arrest

Niet-nakoming – Burgerschap van Unie – Reis- en verblijfsrecht – Artikelen 20 VWEU en 21 VWEU – Discriminatie op grond van nationaliteit – Artikel 18 VWEU – Richtlijn 2004/38/EG – Artikel 24 – Afwijking – Reikwijdte – Lidstaat waar voordeel van gereduceerde vervoertarieven uitsluitend is voorbehouden aan studenten wier ouders in die staat kinderbijslag ontvangen

Hof: Door het voordeel van gereduceerde vervoertarieven in beginsel uitsluitend voor te behouden aan studenten waarvan de ouders Oostenrijkse kinderbijslag ontvangen, is de Republiek Oostenrijk de verplichtingen niet nagekomen die op haar rusten krachtens artikel 18 VWEU junctis de artikelen 20 VWEU en 21 VWEU en krachtens artikel 24 van richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de

Unie en hun familieleden, tot wijziging van verordening (EEG) nr. 1612/68 en tot intrekking van richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG.

CONCLUSIE – 4 oktober 2012 – Gevoegde zaken C-197/11 + C-203/11 – Libert e.a. + All Projects & Developments e.a – persbericht – conclusie

Gewestelijke regeling die overdracht van gronden en constructies afhankelijk stelt van voorwaarde dat kandidaat-koper of kandidaat-huurder beschikt over voldoende band met doelgemeente – Aan verkavelaars en bouwheren opgelegde sociale last – Fiscale stimuli en subsidiemechanismen – Beperking van fundamentele vrijheden – Rechtvaardiging – Evenredigheidsbeginsel – Staatssteun – Begrip ,overheidsopdracht voor werken

A-G: het Vlaamse decreet betreffende het grond- en pandenbeleid is in strijd met het Unierecht. Voor zover de overdracht van gronden en constructies afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde dat de kandidaat-koper of de kandidaat-huurder beschikt over een voldoende band met de betrokken gemeente, worden de fundamentele vrijheden op ongerechtvaardigde wijze beperkt.

FISCALE BEPALINGEN

CONCLUSIE – 18 oktober 2012 – Zaak C-425/11 – Ettwein – conclusie

Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen – Directe belastingen – Zelfstandige grensarbeiders – Weigering van fiscaal voordeel in lidstaat wegens verlegging van woonplaats – Uitsluiting van in Zwitserland woonachtige echtgenoten van voordeel van gezamenlijke aanslag (Ehegattensplitting), dat geldt voor ingezetenen van lidstaten van de Europese Unie of van de Europese Economische Ruimte – Gelijke behandeling

A-G: De bepalingen van de op 21 juni 1999 te Luxemburg ondertekende Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen, met name de artikelen 1, 2, 11, 16 en 21 daarvan alsmede de artikelen 9, 13 en 15 van bijlage I erbij, verzetten zich niet tegen een regeling van een lidstaat op grond waarvan echtgenoten die onderdaan zijn van deze lidstaat, er als zelfstandigen werkzaam zijn en er naar hun wereldinkomen worden belast, het voordeel van een gezamenlijke aanslag met toepassing van ‚splitting‘ wordt onthouden enkel omdat zij hun woonplaats van die staat hebben overgebracht naar Zwitserland.”

ARREST – 18 oktober 2012 – Zaak C-498/10 – X – **Nederlandse zaak – arrest**

Vrij verrichten van diensten – Beperkingen – Belastingwetgeving – Inhouding van bronheffing op vergoedingen die door op nationaal grondgebied gevestigde dienstontvanger moet worden toegepast op vergoeding voor dienstverrichter die in andere lidstaat is gevestigd – Geen dergelijke verplichting wanneer dienstverrichter in dezelfde lidstaat is gevestigd

Hof: Artikel 56 VWEU moet aldus worden uitgelegd dat de verplichting die krachtens een regeling van een lidstaat wordt opgelegd aan de dienstontvanger om over de vergoedingen voor in een andere lidstaat gevestigde dienstverrichters bronbelasting in te houden, terwijl een dergelijke verplichting niet aan de orde is bij de vergoedingen voor dienstverrichters die in de betrokken lidstaat zijn gevestigd, een beperking van de vrijheid van dienstverrichting in de zin van die bepaling vormt, omdat zij een aanvullende administratieve last en de daarmee samenhangende aansprakelijkheidsrisico's met zich meebrengt.

ARREST – 18 oktober 2012 – Zaak C-603/10 – Pelati – arrest

Harmonisatie van wetgevingen – Richtlijn 90/434/EEG – Gemeenschappelijke fiscale regeling voor fusies, splitsingen, inbreng van activa en aandelenruil met betrekking tot vennootschappen uit verschillende lidstaten – Artikel 11, lid 1, sub a – Nationale wettelijke regeling die toekenning van belastingvoordelen afhankelijk stelt van toestemming – Verzoek om toestemming dat ten minste 30 dagen vóór uitvoering van voorgenomen transactie moet worden ingediend

Hof: Artikel 11, lid 1, sub a, van richtlijn 90/434/EEG van de Raad van 23 juli 1990 betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor fusies, splitsingen, inbreng van activa en aandelenruil met betrekking tot vennootschappen uit verschillende lidstaten moet aldus worden uitgelegd dat het zich niet verzet tegen een nationale regeling zoals die welke aan de orde is in het hoofdgeding, die voor de toekenning van de belastingvoordelen bij een splitsing overeenkomstig deze richtlijn als voorwaarde stelt dat het verzoek betreffende deze transactie wordt ingediend binnen een bepaalde termijn. Het staat echter aan de verwijzende rechter om na te gaan of de regels voor de toepassing van deze termijn, in het bijzonder de bepaling van het aanvangspunt ervan, voldoende nauwkeurig, duidelijk en voorzienbaar zijn dat een belastingplichtige zijn rechten kan kennen, en ervoor te zorgen dat deze belastingplichtige aanspraak kan maken op de in deze richtlijn bedoelde belastingvoordelen.

ARREST – 18 oktober 2012 – Zaak C-234/11 – TETS Haskovo – arrest

Fiscale bepalingen – Btw – Recht op aftrek – Inbreng in natura – Vernietiging van onroerende goederen – Nieuwe bouwwerken – Herziening

Hof: Artikel 185, lid 1, van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde, moet aldus worden uitgelegd dat vernietiging, als in het hoofdgeding aan de orde, van meerdere gebouwen bestemd voor het opwekken van energie en hun vervanging door modernere gebouwen met dezelfde bestemming, geen na de btw-aangifte ingetreden wijziging vormen van de elementen die voor het bepalen van het bedrag van de als voorbelasting afgetrokken btw in aanmerking zijn genomen, en derhalve geen verplichting meebrengen om deze aftrek te herzien.

ARREST – 18 oktober 2012 – Zaak C-371/11 – Punch Graphix Prepress Belgium – arrest

Prejudiciële verwijzing – Ontvankelijkheid – Verwijzing in intern recht naar recht van de Unie – Richtlijn 90/435/EEG – Richtlijn 90/434/EEG – Voorkoming van economische dubbele belasting – Uitzondering – Liquidatie van dochteronderneming bij fusie – Winstuitkering – Begrip „liquidatie”

Hof: Het begrip „liquidatie” in artikel 4, lid 1, van richtlijn 90/435/EEG van de Raad van 23 juli 1990 betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende lidstaten, zoals gewijzigd bij richtlijn 2006/98/EG van de Raad van 20 november 2006, moet aldus worden uitgelegd dat de ontbinding van een vennootschap in het kader van een fusie door overneming niet als een liquidatie in deze zin kan worden beschouwd.

ARREST – 18 oktober 2012 – Zaak C-525/11 – Mednis – arrest

Btw – Richtlijn 2006/112/EG – Artikel 183 – Nadere regels voor teruggave van btw-overschot – Nationale regeling waarbij teruggave van gedeelte van btw-overschot wordt uitgesteld tot onderzoek van jaarlijkse belastingaangifte van belastingplichtige – Beginsel van fiscale neutraliteit en evenredigheidsbeginsel

Hof: Artikel 183 van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde moet aldus worden uitgelegd dat het de belastingoverheid van een lidstaat niet toestaat zonder specifieke analyse alleen op basis van een rekenkundige berekening de teruggave van een gedeelte van een overschot aan belasting over de toegevoegde waarde dat is ontstaan in een belastingtijdvak van één maand, uit te stellen totdat deze overheid de jaarlijkse belastingaangifte van de belastingplichtige heeft onderzocht.

ARREST – 4 oktober 2012 – Zaak C-550/11 – PIGI – arrest

Fiscale bepalingen – Btw – Richtlijn 2006/112/EG – Recht op aftrek – Herziening – Diefstal van goederen

Hof: Artikel 185, lid 2, van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde moet aldus worden uitgelegd dat het zich niet verzet tegen nationale fiscale bepalingen als die welke zijn opgenomen in de artikelen 79 en 80 van de wet betreffende de belasting over

de toegevoegde waarde (Zakon za danak varhu dobavenata stoynost) die, wanneer wordt vastgesteld dat aan btw onderworpen goederen ontbreken, herziening eisen van de bij de aankoop van deze goederen verrichte aftrek van voorbelasting ingeval de belastingplichtige het slachtoffer is van diefstal van die goederen en de dader niet is geïdentificeerd.

LANDBOUW

CONCLUSIE – 23 oktober 2012 – Zaak C-401/11 – Soukupová – conclusie

Landbouw – EOGFL – Verordening (EG) nr. 1257/1999 – Gelijke behandeling – Begrip ‚normale pensioengerechtigde leeftijd’ – Verschillende pensioengerechtigde leeftijden voor mannen en vrouwen – Steun voor vervroegde uittreding voor landbouwers – Richtlijn 79/7/EEG

A-G: Het begrip ‚normale pensioengerechtigde leeftijd’ op het tijdstip van de overdracht van een landbouwbedrijf in de zin van artikel 11 van verordening (EG) nr. 1257/1999 van de Raad van 17 mei 1999 inzake steun voor plattelandsontwikkeling uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL) en tot wijziging en instelling van een aantal verordeningen, kan worden opgevat als de naar nationaal recht voor een individuele aanvrager ‚vereiste leeftijd voor het recht op ouderdomspensioen’.

ARREST – 18 oktober 2012 – Zaak C-37/11 – Commissie / Tsjechische Republiek – persbericht – arrest – commentaar

Niet-nakoming – Ontvankelijkheid – Verordening nr. 1234/2007 – Artikel 115 – Bijlage XV – Punt I, lid 2 – Aanhangsel bij bijlage XV – Deel A – Verkoopbenamingen ‚boter’ en ‚melkvetproduct’ – Verkoopbenaming ‚pomazánkové máslo’ (smeerbare boter) – Lijst van afwijkingen

ARREST – 4 oktober 2012 – Zaak C-390/11 – CS AGRO – arrest

Landbouw – Suikersector – Gemeenschappelijke ordening van markten – Aanvraag voor herstructureringssteun – Verbintenis van teler om te stoppen met levering van zekere hoeveelheid quotumsuikerbieten – Begrip – Eenzijdige verklaring van teler – Weigering om steun te verlenen – Noodzaak van beëindiging van bestaand leveringscontract

MILIEU

CONCLUSIE – 18 oktober 2012 – Zaak C-260/11 – Edwards – conclusie

Verdrag van Aarhus – Richtlijn 2003/35/EG – Richtlijn 85/337/EEG – Milieueffectbeoordeling – Richtlijn 96/61/EG – Geïntegreerde preventie en beperking van verontreiniging – Toegang tot de rechter – Begrip ‚onevenredig kostba[re]’ gerechtelijke procedures

ARREST – 18 oktober 2012 – Zaak C-301/10 – Commissie / Verenigd Koninkrijk – arrest

Niet-nakoming – Verontreiniging en hinder – Behandeling van stedelijk afvalwater – Richtlijn 91/271/EEG – Artikelen 3, 4 en 10 – Bijlage I, punten A en B

SOCIALE POLITIEK

ARREST – 18 oktober 2012 – Gevoegde zaken C-302/11 + C-303/11 + C-304/11 + C-305/11 – Valenza + Altavista + Valenza + Marsella e.a. – persbericht – arrest

Sociale politiek – Richtlijn 1999/70/EG – Raamovereenkomst EVV, UNICE et CEEP over arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd – Clausule 4 – Arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd in overheidssector – Nationale mededingingsautoriteit – Consolideringsprocedure – Aanstelling van werknemers met arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd als statutair ambtenaar zonder openbaar vergelijkend onderzoek – Bepaling van anciënniteit – Geheel buiten beschouwing laten van tijdvakken van dienst vervuld in kader van arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd – Discriminatieverbod

Het recht van de Unie staat in de weg aan een „consolidering” van de arbeidsverhouding van voor bepaalde tijd aangeworven werknemers in de overheidssector, indien daarbij geen rekening wordt gehouden met anciënniteit. Dat een overeenkomst voor bepaalde tijd is gesloten vormt geen „objectieve reden” die de uitsluiting van anciënniteit kan rechtvaardigen.

SOCIALE ZEKERHEID VAN MIGRERENDE WERKNEMERS

ARREST – 4 oktober 2012 – Zaak C-115/11 – Format Urządzenia i Montaż Przemysłowe – arrest

Sociale zekerheid – Vaststelling van toepasselijke wetgeving – Verordening (EEG) nr. 1408/71 – Artikel 14, lid 2, sub b – Persoon die op grondgebied van twee of meer lidstaten werkzaamheden in loondienst pleegt uit te oefenen – Opeenvolgende arbeidsovereenkomsten – In lidstaat van normale verblijfplaats van werknemer gevestigde werkgever – Uitsluitend in andere lidstaten verrichte werkzaamheden in loondienst

Hof: Artikel 14, lid 2, sub b, van verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, zoals gewijzigd en bijgewerkt bij verordening (EG) nr. 118/97 van de Raad van 2 december 1996, zoals gewijzigd bij verordening (EG) nr. 1992/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006, moet aldus worden uitgelegd dat in omstandigheden zoals in het hoofdgeding een persoon die in het kader van opeenvolgende arbeidsovereenkomsten die het grondgebied van meerdere lidstaten als plaats van de werkzaamheden vermelden, feitelijk voor de duur van elke overeenkomst telkens slechts op het grondgebied van een van die staten werkt, niet onder het begrip „degene die op het grondgebied van twee of meer lidstaten werkzaamheden in loondienst pleegt uit te oefenen” in de zin van die bepaling kan vallen.

VERVOER

ARREST – 23 oktober 2012 – Gevoegde zaken C-581/10 + C-629/10 – Marques Almeida – **Grote Kamer – persbericht – arrest**

Luchtvervoer – Verordening (EG) nr. 261/2004 – Artikelen 5 tot en met 7 – Verdrag van Montreal – Artikelen 19 en 29 – Recht op compensatie voor vertraagde vlucht – Verenigbaarheid

Het Hof bevestigt zijn rechtspraak dat passagiers van een langdurig vertraagde vlucht compensatie kunnen krijgen. Wanneer passagiers drie uur na de geplande aankomsttijd of later hun eindbestemming bereiken, kunnen zij aan de luchtvaartmaatschappij forfaitaire compensatie vragen, tenzij de vertraging het gevolg is van buitengewone omstandigheden.

[What is especially important in this ruling is that the CJEU states that there is no need to limit the temporal effects of the present judgment. The CJEU refused the airlines' request to confirm that the passengers whose flights were delayed could only apply for this compensation if their flight has been delayed after the date of the delivery of the judgment. Joasia Luzak](#)

ARREST – 4 oktober 2012 – Zaak C-321/11 – Rodríguez Cachafeiro en Martínez-Reboredo Varela-Villamor – persbericht – arrest

Luchtvervoer – Verordening (EG) nr. 261/2004 – Compensatie voor luchtreizigers in geval van instapweigering – Begrip „instapweigering” – Annulering door luchtvaartmaatschappij van instapkaart van passagier wegens vermoedelijke vertraging van voorgaande vlucht waarvoor gelijktijdig met betrokken vlucht is ingecheckt en die door dezelfde maatschappij is uitgevoerd

Aan passagiers van uit opeenvolgende trajecten bestaande vluchten moet compensatie worden betaald bij instapweigering wegens aan de luchtvaartmaatschappij te wijten vertraging van de eerste vlucht. De compensatie bij instapweigering ziet niet alleen op gevallen van overboeking, maar ook op gevallen betreffende andere redenen, met name operationele redenen

ARREST – 4 oktober 2012 – Zaak C-22/11 – Finnair – persbericht – arrest

Luchtvervoer – Verordening (EG) nr. 261/2004 – Compensatie voor luchtreizigers in geval van instapweigering – Begrip ‚instapweigering’ – Uitsluiting van kwalificatie als ‚instapweigering’ – Annulering van vlucht wegens staking in luchthaven van vertrek – Reorganisatie van vluchten volgend op geannuleerde vlucht – Recht op compensatie van passagiers van deze vluchten

Een luchtvaartmaatschappij dient haar passagiers te vergoeden wanneer zij niet aan boord mochten gaan wegens de reorganisatie van hun vlucht ten gevolge van een staking die zich twee dagen eerder op de luchthaven had voorgedaan. De vergoeding voor instapweigering doelt niet enkel op overboekingen, maar ook op gevallen die verband houden met andere redenen, zoals operationele redenen.

VERZEKERINGSRECHT

ARREST – 23 oktober 2012 – Zaak C-300/10 – Marques Almeida – **Grote Kamer – arrest**

Verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven – Richtlijn 72/166/EEG – Artikel 3, lid 1 – Richtlijn 84/5/EEG – Artikel 2, lid 1 – Richtlijn 90/232/EEG – Artikel 1 – Recht op vergoeding door verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven – Wettelijke aansprakelijkheid van verzekerde – Bijdrage van slachtoffer tot schade – Beperking van recht op schadeloosstelling

Hof: In omstandigheden als die van het hoofdgeding moeten artikel 3, lid 1, van richtlijn 72/166/EEG van de Raad van 24 april 1972 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven en de controle op de verzekering tegen deze aansprakelijkheid, artikel 2, lid 1, van de 4 de Tweede richtlijn (84/5/EEG) van de Raad van 30 december 1983 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven, en artikel 1 van de Derde richtlijn (90/232/EEG) van de Raad van 14 mei 1990 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorvoertuigen aanleiding kan geven, in die zin worden uitgelegd dat zij zich niet verzetten tegen nationale voorschriften op grond waarvan in geval van een aanrijding tussen twee motorvoertuigen waarbij lichamelijk letsel is ontstaan bij een inzittende van een van deze voertuigen zonder dat een van de bestuurders van die voertuigen ter zake schuld heeft, de wettelijke aansprakelijkheid van de verzekerden mag worden beperkt of uitgesloten.

VREEMDELINGEN

ARREST – 18 oktober 2012 – Zaak C-502/10 – Singh – arrest

Richtlijn 2003/109/EG – Status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen – Werkingssfeer – Artikel 3, lid 2, sub e – Verblijf op basis van formeel beperkte verblijfsvergunning

De Raad van State legt het Hof vragen voor over de verblijfsvergunning verleend aan een "voorganger/godsdienstleraar". Naar Nederlands recht geeft een dergelijke vergunning geen uitzicht op een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd, maar kan ze wel onbeperkt worden verlengd. Vraag is of richtlijn 2003/109 in verband met de status van langdurig ingezetenen in een dergelijke situatie van toepassing is.

Hof: Artikel 3, lid 2, sub e, van richtlijn 2003/109/EG van de Raad van 25 november 2003 betreffende de status van langdurig ingezetenen onderdanen van derde landen, moet in die zin worden uitgelegd dat onder het begrip „verblijfsvergunning [die] formeel beperkt is” niet een aan een specifieke groep personen toegekende verblijfsvergunning voor bepaalde tijd valt waarvan de geldigheid onbeperkt kan worden verlengd, zonder echter uitzicht te geven op verkrijging van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd, voor zover een dergelijke

formele beperking de onderdaan van een derde land niet belet zich duurzaam in de betrokken lidstaat te vestigen; het staat aan de verwijzende rechter om dit na te gaan.

CONCLUSIE – 18 oktober 2012 – Zaak C-396/101– Radu – Grote Kamer – conclusie

Politiële en justitiële samenwerking in strafzaken – Kaderbesluit betreffende Europees aanhoudingsbevel en procedures van overlevering tussen lidstaten – Vraag of uitvoerende lidstaat kan weigeren om gezochte persoon over te leveren

A-G: De bepalingen van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met inbegrip van de artikelen 6, 48 en 52, maken deel uit van het primaire recht van de Europese Unie. Grondrechten, zoals gewaarborgd door het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, met inbegrip van de rechten in artikel 5, leden 1, 3 en 4, en artikel 6, leden 2 en 3, van het EVRM, vormen algemene beginselen van Unierecht.

De vrijheidsbeneming en gedwongen overlevering van de gezochte persoon die het Europees aanhoudingsbevel meebrengt, vormen een geval van inmenging in het recht op persoonlijke vrijheid voor de toepassing van artikel 5 van het EVRM en artikel 6 van het Handvest. Normaliter is deze inmenging gerechtvaardigd omdat zij noodzakelijk is in een democratische samenleving uit hoofde van artikel 5, lid 1, sub f, van het EVRM. Niettemin mag detentie krachtens die bepaling niet willekeurig zijn. Om willekeur te voorkomen, moet detentie te goeder trouw ten uitvoer worden gelegd, nauw verbonden zijn met de grond voor detentie waar de uitvoerende rechterlijke autoriteit zich op beroept, de plaats en omstandigheden van detentie moeten passend zijn, en de detentie mag niet langer duren dan redelijkerwijs noodzakelijk is voor het nagestreefde doel. Artikel 6 van het Handvest moet op dezelfde manier worden uitgelegd als artikel 5, lid 1, van het EVRM.

De bevoegde rechterlijke autoriteit van de lidstaat die een Europees aanhoudingsbevel ten uitvoer legt, kan het verzoek tot overlevering afwijzen zonder de in de oprichtingsverdragen en in de andere voorschriften van het recht van de Europese Unie neergelegde verplichtingen te schenden, indien is aangetoond dat de mensenrechten van de persoon van wie de overlevering is gevraagd, tijdens of na de overleveringsprocedure zijn geschonden of zullen worden geschonden. De bevoegdheid daartoe bestaat echter enkel in uitzonderlijke gevallen. In zaken waarin de artikelen 5 en 6 van het EVRM en/of de artikelen 6, 47 en 48 van het Handvest spelen, moet de schending van dien aard zijn dat de eerlijkheid van het proces er fundamenteel door wordt tenietgedaan. Een persoon die stelt dat zijn rechten geschonden zijn, moet degene die beslist over de tenuitvoerlegging ervan overtuigen dat zijn bezwaren terdege gegrond zijn. Schendingen uit het verleden die hersteld kunnen worden, zijn geen grond voor een dergelijke klacht.

De bevoegde rechterlijke autoriteit van de staat die een Europees aanhoudingsbevel ten uitvoer legt, kan het verzoek tot overlevering niet afwijzen op grond dat de staat die het Europees aanhoudingsbevel uitvaardigt, heeft nagelaten het kaderbesluit om te zetten, volledig om te zetten of juist om te zetten, zonder de in de oprichtingsverdragen en

CONCLUSIE – 2 oktober 2012 – Zaak C-399/11 – Melloni – Grote Kamer – persbericht – conclusie

Politiële en justitiële samenwerking in strafzaken – Europees aanhoudingsbevel – Procedures van overlevering tussen lidstaten – Beslissingen gegeven na proces waarop betrokkene niet in persoon is verschenen – Uitvoering van bij verstek opgelegde straf – Mogelijkheid van herziening van vonnis – Handvest van grondrechten van Europese Unie – Artikel 53

AG: Artikel 53 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie staat de uitvoerende rechterlijke autoriteit niet toe, op grond van zijn nationaal grondwettelijk recht de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel afhankelijk te stellen van de voorwaarde dat de persoon tegen wie dat bevel is uitgevaardigd, in de uitvaardigende lidstaat in verzet kan komen, nu artikel 4 bis, lid 1, van kaderbesluit 2002/584, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299, de toepassing van een dergelijke voorwaarde niet toestaat.

[“The Opinion of AG Bot offers interesting insights on the scope of the Charter and the relation between national and EU standards of fundamental rights. Its result is perhaps unsurprising, given the CJEU’s concern with issues of primacy and uniformity of EU law. However, the case illustrates the difficult nature of rights protection in the EU. Whereas the ECtHR can interpret the ECHR-rights as](#)

minimum standards, the EU mostly interprets the EU rights standard also as a maximum. With an expanding scope of EU law, this means that there will be less and less leeway for Member States to apply their own rights standards, and further reduces their national autonomy in an area that concerns fundamental national values." [European Law Blog](#)

VRIJ VERKEER VAN GOEDEREN

ARREST – 18 oktober 2012 – Zaak C-385/10 – Elenca – arrest – commentaar 1 - commentaar 2

Vrij verkeer van goederen – Kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking – Binnenbekleding voor schoorstenen of rookkanalen – Geen EG-merkteken – Verhandeling uitgesloten

VRIJ VERKEER VAN PERSONEN

ARREST – 16 oktober 2012 – Zaak C-364/10 – Hongarije / Slowakije – **Grote Kamer – persbericht – arrest – commentaar 1 – commentaar 2**

Niet-nakoming – Artikel 259 VWEU – Burgerschap van Unie – Artikel 21 VWEU – Richtlijn 2004/38/EG – Recht van vrij verkeer op grondgebied van lidstaten – President van Hongarije – Verbod om grondgebied van Slowaakse Republiek te betreden – Diplomatieke betrekkingen tussen lidstaten

Slowakije heeft het Unierecht niet geschonden door de Hongaarse president de toegang tot zijn grondgebied te ontzeggen. De omstandigheid dat een burger van de Unie de functie van staatshoofd vervult, kan rechtvaardigen dat de uitoefening van het recht van vrij verkeer wordt beperkt op basis van het internationale recht

"This judgment demonstrates that the head of a Member State is not equal to other EU-citizens. Therefore I conclude that the President is not first among equals. Perhaps limitations on their free movement rights are allowed even without a proportionality test, since the CJEU is silent about it, although I doubt, as explained above, whether that may be concluded from this judgment. Furthermore, this judgment leads to a more general question: are there more public functions or other parts of international law that can make an EU-citizen not equal to 'normal' EU-citizens? Heads of State, Heads and Members of Governments, Diplomats, Members of Parliament, etc.? And may their movement rights stemming from EU-law therefore be limited more easily than those of 'normal' EU-citizens?" [European Law Blog](#)

VRIJ VERRICHTEN VAN DIENSTEN

ARREST – 18 oktober 2012 – Zaak C-498/10 – X – **Nederlandse zaak – arrest**

Vrij verrichten van diensten – Beperkingen – Belastingwetgeving – Inhouding van bronheffing op vergoedingen die door op nationaal grondgebied gevestigde dienstontvanger moet worden toegepast op vergoeding voor dienstverrichter die in andere lidstaat is gevestigd – Geen dergelijke verplichting wanneer dienstverrichter in dezelfde lidstaat is gevestigd.

Hof: Artikel 56 VWEU moet aldus worden uitgelegd dat de verplichting die krachtens een regeling van een lidstaat wordt opgelegd aan de dienstontvanger om over de vergoedingen voor in een andere lidstaat gevestigde dienstverrichters bronbelasting in te houden, terwijl een dergelijke verplichting niet aan de orde is bij de vergoedingen voor dienstverrichters die in de betrokken lidstaat zijn gevestigd, een beperking van de vrijheid van dienstverrichting in de zin van die bepaling vormt, omdat zij een aanvullende administratieve last en de daarmee samenhangende aansprakelijkheidsrisico's met zich meebrengt.

ARREST – 18 oktober 2012 – Zaak C-218/11 – Édukóvízig en Hochtief Solutions (anciennement Hochtief Construction) – arrest

Richtlijn 2004/18/EG – Overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten – Artikelen 44, lid 2, en 47, leden 1, sub b, 2 en 5 – Economische en financiële draagkracht van gegadigden of inschrijvers – Minimumeis inzake draagkracht op basis van één enkel

balansgegevens – Boekhoudkundig gegeven dat kan worden beïnvloed door verschillen tussen nationale regelingen inzake jaarrekening van ondernemingen

WITWASSEN

CONCLUSIE – 4 oktober 2012 – Zaak C-212/11 – Jyske Bank Gibraltar – conclusie

Bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme – Richtlijn 2005/60/EG – Verplichting van kredietinstellingen tot melding van verdachte financiële transacties – Instelling die werkzaam is onder de regeling van het vrij verkeer van diensten – Identificatie van de nationale financiële-inlichtingeneenheid die de informatie moet verzamelen – Uitlegging van artikel 22, lid 2, van richtlijn 2005/60 – Beperking van het vrij verrichten van diensten – Dwingende reden van algemeen belang – Geschiktheid van de nationale wetgeving om beoogde doelen te bereiken – Evenredigheid

A-G: Artikel 22, lid 2, van richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2005 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, zoals gewijzigd bij richtlijn 2008/20/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2008, moet aldus worden uitgelegd dat deze bepaling zich niet verzet tegen de regeling van een lidstaat die kredietinstellingen verplicht de uit hoofde van de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme vereiste informatie rechtstreeks aan de financiële inlichtingeneenheid van die lidstaat te verstrekken, wanneer deze kredietinstellingen hun activiteiten op het nationale grondgebied uitoefenen in het kader van het vrij verrichten van diensten.

4. PREJUDICIËLE VRAGEN AAN HET HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE

VRAGEN UIT

NEDERLAND

(Deze rubriek bevat prejudiciële verwijzingen van Nederlandse rechters van de afgelopen maand aan het Hof van Justitie van de Europese Unie in Luxemburg. [Bron afbeelding](#))

BELASTINGRECHT

Gerechtshof 's-Hertogenbosch – 26 oktober 2012 – verwijzingsbeslissing

Onderwerp: Belanghebbende voert in 2009 een procedure bij de kantonrechter inzake een verkeersovertreding. Belanghebbende is eind 2008 meermalen verhuisd en zij vermoedt dat de Officier van Justitie zijn berichten niet naar het juiste adres heeft gestuurd. Belanghebbende vraagt in 2009 aan de gemeente welke gegevens waren opgenomen in de gemeentelijke basisadministratie (GBA) in 2008 en 2009. De gemeente verstrekt een uittreksel uit de GBA en brengt daarvoor € 12,80 leges in rekening. Belanghebbende stelt dat deze leges niet mogen worden geheven. Het gerechtshof acht het aan twijfel onderhevig of leges mogen worden geheven gelet op de Europese richtlijn van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, 95/46/EG, PB L 281. Als wel leges zouden mogen worden geheven twijfelt het Hof over de vraag of de leges hoger mogen zijn dan de kosten van de verstrekking van een uittreksel uit de GBA.

Vragen:

1. Wordt voldaan aan de in artikel 12, aanhef, onderdeel a, aanhef, tweede gedachtestreepje van de richtlijn bedoelde verstrekking van de gegevens, die zijn verwerkt, door het verlenen van inzage (op de voet van art. 79, lid 2 van de Wet GBA)?
2. Staat artikel 12, aanhef, onderdeel a, aanhef van de richtlijn in de weg aan de heffing van leges ter zake van de verstrekking van persoonsgegevens, die zijn verwerkt, door middel van een afschrift uit de GBA?
3. Zo vraag 2 ontkennend moet worden beantwoord: Is de heffing van onderhavige leges bovenmatig als bedoeld in artikel 12, aanhef, onderdeel a, aanhef van de richtlijn?

Gerechtshof 's-Hertogenbosch – 11 oktober 2012 – verwijzingsbeslissing

Onderwerp: Aan belanghebbende is een naheffingsaanslag omzetbelasting opgelegd in verband met de uitgifte en verkoop van A-cards. De houder van een dergelijke card heeft recht op korting bij of in de op de desbetreffende kaart vermelde bedrijven, zoals restaurants, bioscopen, hotels, sauna's, etc. In zijn arresten van 15 juni 1998, nrs. 33 390 en 33 391, BNB 1998/312, heeft de Hoge Raad beslist dat deze card kan worden gebruikt als (gedeeltelijke) betaling voor verstrekkingen van in dat geval spijzen en dranken. Uitgaande van deze duiding van de card heeft het Hof aan het HvJ EU prejudicieel de vraag voorgelegd of de uitgifte en verkoop van deze card valt onder vrijstelling voor handelingen inzake andere waardepapieren (artikel 11, lid 1, onderdeel 1, onder 2°, Wet OB 1968) dan wel voor handelingen betreffende andere handelspapieren (artikel 11, lid 1, onderdeel j, onder 2°, Wet OB 1968).

Vragen:

1. Dient de uitdrukking 'andere waardepapieren' in artikel 13, onderdeel B, aanhef en subonderdeel d, onder 6, van de Zesde Richtlijn 77/388/EEG (met ingang van 1 januari 2007 artikel 135, lid 1, onderdeel f, van de Achtste Richtlijn 2006/112/EG, nadien gewijzigd) zodanig te worden uitgelegd dat daaronder valt te begrijpen een A-card, zijnde een overdraagbare kaart die wordt gebruikt voor (gedeeltelijke) betaling voor goederen en diensten, en zo ja, is mitsdien de uitgifte en verkoop van een dergelijke kaart vrijgesteld van de heffing van omzetbelasting?
2. Zo niet, dient de uitdrukking 'andere handelspapieren' in artikel 13, onderdeel B, aanhef en subonderdeel d, onder 3, van de Zesde Richtlijn 77/388/EEG (met ingang van 1 januari 2007 artikel 135, lid 1, onderdeel d, van de Achtste Richtlijn 2006/112/EG, nadien gewijzigd) zodanig te worden uitgelegd dat daaronder valt te begrijpen een A-card, zijnde een overdraagbare kaart die wordt gebruikt voor (gedeeltelijke) betaling voor goederen en diensten, en zo ja, is mitsdien de uitgifte en verkoop van een dergelijke kaart vrijgesteld van de heffing van omzetbelasting?
3. Is, indien een A-card een 'ander waardepapier' of 'ander handelspapier' in vorenbedoelde zin vormt, voor de vraag of de uitgifte en verkoop daarvan is vrijgesteld van heffing van omzetbelasting, van belang dat bij gebruik van die kaart heffing over (een evenredig deel van) de daarvoor betaalde vergoeding praktisch illusoir is?

VREEMDELINGENRECHT

Raad van State – 5 oktober 2012 - verwijzingsbeslissing en verwijzingsbeslissing

Onderwerp: (...) Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, meent de Afdeling dat het geldende Unierecht, met name de richtlijn en artikelen 20 en 21 van het VWEU en de jurisprudentie van het Hof, met name de arresten Singh en Eind en het arrest Carpenter, er niet op wijst dat de vreemdelingen in Nederland recht op verblijf hebben. Zij sluit echter niet uit dat een dergelijk verblijfsrecht op het Unierecht gebaseerd zou kunnen worden.

Vragen:

- 1) In zaak nr. 201108230/1/V4: Kan een familielid met de nationaliteit van een derde land van een burger van de Unie die woont in de lidstaat waarvan hij de nationaliteit bezit, maar werkt in een andere lidstaat voor een in die andere lidstaat gevestigde werkgever, in omstandigheden als in het geding, een verblijfsrecht aan het Unierecht ontleen?
- 2) In zaak nr. 201007849/1/V2: Kan een familielid met de nationaliteit van een derde land van een burger van de Unie die woont in de lidstaat waarvan hij de nationaliteit bezit, maar in het kader van zijn werkzaamheden voor een in diezelfde lidstaat gevestigde werkgever naar een andere lidstaat heen en weer reist, in omstandigheden als in het geding, een verblijfsrecht aan het Unierecht ontleen?

Raad van State – 5 oktober 2012 - verwijzingsbeslissing

Onderwerp: België-route, arresten C-370/90, Surinder Singh en C-291/05, Eind, Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van Verordening (EEG) no. 1612/68 van de Raad van 15 oktober 1968 betreffende het vrije verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap

Vragen:

- 1) Dient de richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1612/68 en tot intrekking van de Richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG wat betreft de voorwaarden voor het recht op verblijf voor familieleden met de nationaliteit van een derde land van een burger van de Unie analoog te worden toegepast, zoals in de arresten van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, C-370/90, Surinder Singh en C-291/05, Eind, als een burger van de Unie naar de lidstaat van zijn nationaliteit terugkeert, nadat hij in het kader van artikel 21, eerste lid, van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie, alsmede als ontvanger van diensten in de zin van artikel 56 van dit Verdrag, in een andere lidstaat heeft verbleven?
- 2) Zo ja, geldt als vereiste dat het verblijf van de burger van de Unie in een andere lidstaat een bepaalde minimale duur heeft gehad, wil na terugkeer van de burger van de Unie naar de lidstaat van zijn nationaliteit aan zijn familielid met de nationaliteit van een derde land in die lidstaat een verblijfsrecht toekomen?
- 3) Zo ja, kan dan ook aan dit vereiste worden voldaan, indien geen sprake is geweest van aaneengesloten verblijf, maar van een bepaalde frequentie van verblijf, zoals tijdens wekelijks verblijf in het weekend of tijdens regelmatige bezoeken?
- 4) Zijn als gevolg van tijdsverloop tussen de terugkeer van de burger van de Unie naar de lidstaat van zijn nationaliteit en de overkomst van het familielid uit een derde land naar die lidstaat, in de omstandigheden als in het geding, de mogelijke aanspraken van het familielid met de nationaliteit van een derde land op een verblijfsrecht ontleend aan het Unierecht vervallen?